

KOKOUSAIKA	Torstai 22.5.2014 klo 18.30, kahvi klo 18.00	
KOKOUSPAIKKA	Vammalan seurakuntatalo, Asemakatu 6	
KÄSITELTÄVÄT ASIAT ASIA N:O LIITTEET		
22 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	
23 §	Pöytäkirjantarkastajien valinta ja pöytäkirjan nähtävillä olo	
24 §	Työjärjestyksen hyväksyminen	
25 §	Talousarvion pääluokkien ylitykset	
26 § 1	Sastamalan seurakunnan tilinpäätöksen 2013 hyväksyminen	
27 § 2	Vastuuvapauden myöntäminen vuodelta 2013 Sastamalan seurakunnan taloutta hoitaneille luottamushenkilöille ja viranhaltijoille	
28 § 3	Suodenniemen kirkon nostohissin rakentaminen	
29 §	Seurakuntavaalit 2014	
30 §	Muut esille tulevat asiat	
31 §	Ilmoitusasiat	
32 §	Valitusosoitus	
33 §	Kokouksen päättäminen	
	 Suvi Sianoja kirkkovaltuuston puheenjohtaja	

KOKOUSAIKA	Torstaina 22.5.2014 klo 18:30 –	
KOKOUSPAIKKA	Vammalan seurakuntatalo	
OSALLISTUJAT		
Päätöksentekijät	Aaltonen Eero j Alajoki Ulla j Brander Pertti j Dörig Jenni j Esko Pirkko j Hakala Harri j Hepokorpi Hanna j Hukkanen Ulpu j Janhunen Satu j Kaaja Mauri j Keskinen Sirpa j Ketonen Terhi j Koivuniemi Jorma j Kulonpää Irmeli j Laaksonen Seppo j Lahtinen Paavo j Lahtinen Pirkko j Nurminen Ilmari j Pakula Terhi j	Peurala Paula j Piirainen Jorma j Rantala Jouko j Riihimäki Aili j Saari Sirkka-Liisa j Seppä Tarmo j Seurala Raija j Sherazer Leena j Sianoja Suvi j Sulanne Terttu j Toivonen Hannu j Topi Raija j Villo Maire j Virta Jorma j
	Muut osallistujat: Paavilainen Ari, kn:n pj Kemppe Raimo, tp Kopalainen Tarja, siht	Poissa:
ASIAT	22 – 33 §	LIITTEET 1 - 3
ALLEKIRJOITUS	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
	Suvi Sianoja	Tarja Kopalainen
PÖYTÄKIRJA ON TARKASTETTU JA HYVÄKSYTTY	Sastamala 22.5.2014 ALLEKIRJOITUKSET	
	Ilmari Nurminen	Terhi Pakula
PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	AIKA JA PAIKKA 26.5.2014 - 24.6.2014 Sastamalan kirkkoherran- virasto Todistaa	KUULUTUSPVM 23.5.2014
	_____ ilmoitustaulun hoitaja	
PÖYTÄKIRJAN OTTEEN OIKEAKSI TODISTAA	AIKA	_____ Pöytäkirjasta ei ole otettu otetta valitustarkoitukseen

**22 §
KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS**

KJ 8:5 §:n 2 mom. mukaan kutsu asialuetteloinen kirkkovaltuuston kokoukseen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta. KL 7:4 §:n 1 mom. mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla. Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty kirkkovaltuuston jäsenille 15.5.2014. Lisäksi kokouskutsu on asetettu nähtäväksi seurakunnan ilmoitustaululle 15.5.2014– 22.5.2014.

Päätös:

**23 §
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA JA PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ OLO**

Kirkkovaltuusto on noudattanut käytäntöä, jonka mukaan aakkosjärjestyksessä kaksi valtuutettua toimii vuorollaan pöytäkirjan tarkastajina. Vuorossa ovat Ilmari Nurminen ja Terhi Pakula. Kirkkovaltuuston tarkastettu pöytäkirja tulee olla nähtävillä 30 päivän ajan.

Esitys: Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Kirkkovaltuusto päättää, että kokouksen pöytäkirja on yleisesti nähtävillä 26.5.2014 – 24.6.2014.

Päätös:

**24 §
TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINE**

Esitys: Työjärjestys hyväksytään esityslistan mukaisena.

Päätös:

25 §

TALOUSARVION PÄÄLUOKKIEN YLITYKSET

Hyväksyessään vuoden 2013 talousarvion on Sastamalan kirkkovaltuusto hyväksynyt, että talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla. Pääluokka 1:n (yleishallinto) 7.433 € ylitys aiheutuu palkkakulujen ja atk-kulujen ylityksistä. Pääluokka 2:n (seurakunnallinen toiminta) 7.429 € aiheutuu diakonia-avustusten ylityksistä.

Pääluokka 4:n (hautatoimi) 36.935 € ylitys aiheutuu palkkojen ja alueiden sekä rakennusten kunnossapitomäärärahojen ylityksistä. Pääluokka 5:n (kiinteistötoimi) 33.852 € ylitys aiheutuu palkkojen, rakennusten kunnossapidon ja lämmityskulujen ylityksistä.

Esitys tp: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy pääluokkaylitykset.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 26.2.2014 § 37

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy pääluokkaylitykset.

Päätös:

26 §

SASTAMALAN SEURAKUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN 2013 HYVÄKSYMINEN

Taloussäännön 24 §:n mukaan seurakunnan tilinpäätös on laadittava maaliskuun loppuun mennessä kirkkojärjestyksen sekä kirjanpitolain ja –asetuksen, kirkkohallituksen ja kirkkoneuvoston antamien ohjeiden sekä taloussäännön määräysten mukaisesti.

Tilinpäätös sisältää tasekirjan ja tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat. Tasekirja sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat, tilinpäätöksen liitetiedot, allekirjoitukset ja merkinnät sekä luettelot ja selvitykset (liite 1). Tasekirja arkistoidaan sidottuna. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat sisältävät tase-erittelyt, liitetietojen erittelyt ja muut erittelyt. Tilintarkastuskertomus liitetään kirkkovaltuuston tilinpäätösasiakirjoihin.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja talouspäällikkö. Allekirjoitettu tilinpäätös luovutetaan tilintarkastajille viipymättä sen valmistuttua.

Esitys tp: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle ylijäämän 127.940,93 euron siirtämistä taseen omaan pääomaan. Kirkkoneuvosto allekirjoittaa vuoden 2013 tilinpäätöksen ja esittää kirkkovaltuustolle tilinpäätöksen hyväksymistä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 26.3.2014 § 57

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle ylijäämän 127.940,93 euron siirtämistä taseen omaan pääomaan. Kirkkoneuvosto allekirjoittaa vuoden 2013 tilinpäätöksen ja esittää kirkkovaltuustolle tilinpäätöksen hyväksymistä.

Päätös:

27 §

**VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN VUODELTA 2013 SASTAMALAN SEURAKUN-
NAN HALLINTOA JA TALOUTTA HOITANEILLE LUOTTAMUSHENKILÖILLE JA
VIRANHALTIJOILLE**

Tilintarkastajat antavat tarkastuksestaan tilintarkastuskertomuksen, jossa esitetään, voidaanko tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisella tarkoitetaan luottamushenkilöä tai viranhaltijaa (KL 15:5),

- 1) joka päättää menoa tai tuloa koskevasta toimenpiteestä tai ottaa osaa sellaisen päätöksen tekemiseen;
- 2) joka hyväksyy maksettavaksi menon tai vastaanotettavaksi tulon;
- 3) jonka hallussa on seurakunnan tai seurakuntayhtymän rahavaroja tai muuta omaisuutta; tai
- 4) jonka tehtävänä on valvoa seurakunnan tai seurakuntayhtymän taloudellisia etuja, varojen hoitoa tai tilinpitoa.

Tilivelvolliseksi ei kuitenkaan katsota kirkkovaltuuston jäsentä eikä tilintarkastajaa.

Tilintarkastajat antavat tilintarkastuskertomuksen 6.5 2014.

Esitys tp: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättäisi vastuuvapaudesta.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 26.3.2014 § 58

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättäisi vastuuvapaudesta.

Päätös:

28 §

SUODENNIEMEN KIRKON NOSTOHISSIN RAKENTAMINEN

Suodenniemen kirkon saavutettavan sisäänkäynnin ratkaisuvaihtoehdoista on käyty 28.10.2013 neuvottelu Arkkitehtitoimisto Jaakko Nieminen Oy:n ja museoviraston edustajien kanssa. Ratkaisun löytämisen on todettu olevan haastavaa, johtuen kirkon kivijalan korkeudesta ja sijainnista mäen laella. Toteuttamiskelpoisimmaksi vaihtoehdoksi todettiin pohjoispuolen sivuoven yhteyteen rakennettava vaihtoehto.

Hankkeesta on pyydetty kustannusarvio Insinööritoimisto Lara Oy:lta. Inva-nostin portaan viereen, portaan nosto kynnystasoon uudella tasolla sekä uudet kaiteet tulisivat maksamaan arviolta 34 720 euroa (sis. alv 24 %).

Hankkeesta on pyydetty Museoviraston lausuntoa. Museovirasto on lausunnossaan 11.3.2014 katsonut, että esitetyistä vaihtoehdoista nostimen asentaminen sivuportaiden yhteyteen on ehdottomasti paras ratkaisu. Se vaatii myös portaiden ylätasanteen laajentamista, jotta pyörätuoli mahtuu kääntymään tasanteella. Tämä on helposti toteutettavissa siirtämällä koko porras hieman irti hirsiseinästä ja rakentamalla ritilätaso näin syntyvän raon päälle. Samalla poistuu se ongelma, että kiviportaavat uittavat vettä hirsiseinään ollessaan seinässä kiinni.

Kyseessä on sellainen kirkkoon kohdistuva olennainen muutostyö, jonka ratkaiseminen kuuluu kirkkovaltuustolle (KL 9 luku 1 §).

Esitys tp: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että Suodenniemen kirkon saavutettava sisäänkäynti toteutetaan museoviraston suosituksen mukaisesti asentamalla invahissi sivuportaiden yhteyteen.

Päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmannelta saapuvilla olevista ja enemmän kuin puolet kaikista valtuuston jäsenistä kannattaa sitä (KL 9 luku 3 §).

Päätös on alistettava kirkkohallituksen vahvistettavaksi (KL 14 luku 2 §).

Päätös: Hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 23.4.2014 § 83

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että Suodenniemen kirkon saavutettava sisäänkäynti toteutetaan museoviraston suosituksen mukaisesti asentamalla invahissi sivuportaiden yhteyteen.

Päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmannesta saapuvilla olevista ja enemmän kuin puolet kaikista valtuuston jäsenistä kannattaa sitä (KL 9 luku 3 §).

Päätös on alistettava kirkkohallituksen vahvistettavaksi (KL 14 luku 2 §).

Päätös:

29 §

SEURAKUNTAVAALIT 2014

Seurakuntavaaleja koskeva lainsäädäntö on muuttumassa. Kirkolliskokous on hyväksynyt kirkkolakiin ja kirkkojärjestykseen ehdotetut säännösmuutokset ja kirkon uuden vaalijärjestyksen. Koska muutokset koskevat kirkkolakia, asia vaatii vielä eduskunnan hyväksynnän. Jos laki tulee voimaan, seurakuntavaalit 2014 ovat yksipäiväiset ja vaalipäivä on 9.11.2014.

Kirkkojärjestyksen 23 luvun 2 pykälässä määrätään seurakunnan jäsenten tietoon saatettavien hallinnollisten kuulutusten julkaisemisesta. Kuulutuksen julkaiseminen tai siitä ilmoittaminen on tapahduttava paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanoma-, paikallis- tai seurakuntalehdessä.

Esitys pj: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakuntavaalit 2014 toimitetaan yksipäiväisinä 9.11.2014.

Seurakuntavaaleihin liittyvät kuulutukset, ilmoitukset ja ehdokaslistojen yhdistelmä julkaistaan seurakuntalehti Sananjalassa, Alueviestissä ja Tyrvään Sanomissa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 23.4.2014 § 91

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakuntavaalit 2014 toimitetaan yksipäiväisinä 9.11.2014.

Seurakuntavaaleihin liittyvät kuulutukset, ilmoitukset ja ehdokaslistojen yhdistelmä julkaistaan seurakuntalehti Sananjalassa, Alueviestissä ja Tyrvään Sanomissa.

Päätös:

30 §

MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Päätös: Muita asioita ei ollut.

31 §

ILMOITUSASIAT

Talousarvion toteutuma 31.3.2014

Investointien toteutuma 31.3.2014

Verotulot 30.4.2014

32 §

VALITUSOSOITUS

Puheenjohtaja antoi oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen.

33 §

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello .

Iltahartaus.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 22, 23, 24, 30, 31, 32, 33</p>
	<p>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot 1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom :n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 2. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisuun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Pykälä</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Sastamalan seurakunta, Aittalahdenkatu 12 Postiosoite: 38200 Sastamala Telekopio: 03 – 511 4580 Sähköposti: kirkkoherranvirasto@sastamalanseurakunta.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisuun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p>Kirkollis- ja hallintovalitukset Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella:</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turun hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Yliopistonkatu 23 Postiosoite: PL 32, 20101 Turku Telekopio: (02) 272 5414 Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 25, 26, 27, 29</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:</p>	<p>Valitusaika</p> <p>30 päivää</p> <p>30 päivää</p>
---	---	--

¹ Kansallisen kynnsarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakenus –ja käyttöoikeusurakat)

	<p>Kirkollisvalitus alistusasiassa Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: Käyntiosoite: Hämeenkatu 13, 20501 Turku Postiosoite: PL 60, 20501 Turku Telekopio: (02) 2797 001 Sähköposti: turku.tuomiokapituli@evl.fi • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 28 PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi • Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi 	<p>Valitusaika 30 päivää 30 päivää 30 päivää</p>
	<p>Valitus markkinaoikeuteen Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-ohjeissa koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Osoite: Rakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>	<p>Valitusaika 14 päivää</p>
Muutoksenhakuajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>	
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.</p>	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>	
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>	
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>	